

NORDKAPP KOMMUNE

Kommunedelplan aktiviteter og tilbud for personer med funksjonsnedsettelse

Planprogram

Foto: Elisabeth Jensine Nilsen

Innhold

1 Bakgrunn og forankring	3
1.1 Bakgrunn	3
1.2 Overordna planer og føringer	4
2 Planens formål, omfang og innhold.....	5
2.1 Formål	5
2.2 Plantype.....	5
2.3 Innhold.....	5
3 Planprosess.....	6
3.1 Organisering og bemanning	6
3.1.1 Arbeidsgruppe	7
3.2 Medvirkning.....	7
4 Framdriftsplan.....	7

1 Bakgrunn og forankring

1.1 Bakgrunn

Nordkapp kommune har historisk sett hatt få innbyggere med store og sammensatte funksjonsnedsettelse. Denne planen gjelder for alle personer med nedsatt funksjonsevne i kommunen. Dette har imidlertid endret seg de senere årene. Det er økte behov blant barn, ungdom og voksne og behovet for et mer systematisk og målrettet arbeid er klart til stede. Parallelt med utviklingen av økte behov har også lovverket som skal sikre riktige tjenester endret seg. Det er blant annet større krav i forhold til verdighet, meningsfull hverdag og livskvalitet. Det er derfor nødvendig å løfte tilbudet til denne målgruppen og det bør jobbes mer helhetlig og på tvers av fagområder.

Nordkapp kommune deltar som pilot i CRPD prosjektet - FN konvensjonen for personer med funksjonsnedsettelse. Statsforvalteren i Troms og Finnmark har i samarbeid med Barne, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) ledet prosjektet. CRPD ble vedtatt av FNs generalforsamling i 2006 og trådte i kraft i 2008. Hovedmålet til konvensjonen er å sikre at mennesker med nedsatt funksjonsevne får oppfylt sine menneskerettigheter. Norske myndigheter har vært forpliktet til å følge konvensjonen siden Norge ratifiserte den i 2013. Bakgrunnen for konvensjonen er en erkjennelse av at mennesker med funksjonsnedsettelse ikke får ivaretatt sine menneskerettigheter på lik linje med andre. Konvensjonen skal bidra til å motvirke diskriminering og sikre likestilt respekt for gjeldende sivile, politiske, økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter.¹

Deltakelse i dette prosjektet har bidratt til at flere engasjerer seg og kommunens tilbud etterspørres. Pr. i dag er arbeidet med personer med funksjonsnedsettelse sine rettigheter lite forankret i kommunens planverk. I Kommunal planstrategi 2019-2023 er disse personene satt i sammenheng med satsningen på eldres boligforhold og aktiviteter. Personer med funksjonsnedsettelse nevnes ikke konkret og manglende planverk og styringsdokumenter på området er en utfordring. Det er imidlertid, gjennom ordningen med Individuell plan og koordinatører, ulike målsettinger for personer med langvarige og sammensatte behov. Målsettingen baseres på at mennesker skal ha «Et liv med deltakelse, innflytelse og engasjement». Utfordringene rundt denne saken har også over tid vært spilt inn fra fagledere og tjenesteområder.

Rettigheter til personer med funksjonsnedsettelse har hatt lite politisk oppmerksomhet i Nordkapp kommune. Mangel på informasjon og kunnskap har ført til manglende prioritering av arbeid for å sikre like rettigheter uavhengig av funksjonsnedsettelse. Gjennom mange år har det vært et stort fokus på omstillinger og nedtak av økonomi i kommunen og dette kan muligens bidra til å forklare hvorfor man ikke har fått løftet dette fagområdets behov godt nok frem tidligere.

¹ www.bufdir.no

1.2 Overordna planer og føringer

CRPD ble vedtatt av FNs generalforsamling i 2006 og trådte i kraft i 2008. Hovedmålet til konvensjonen er å sikre at mennesker med nedsatt funksjonsevne får oppfylt sine menneskerettigheter. Norske myndigheter har vært forpliktet til å følge konvensjonen siden Norge ratifiserte den i 2013. Et samfunn for alle – regjeringens strategi for likestilling av mennesker med funksjonsnedsettelse for perioden 2020-2030 legges til grunn for arbeidet med planen.

Det er i tillegg til konvensjonen lovlig hjemla plikter når det gjelder personer med nedsatt funksjonsevne. Disse pliktene finnes i likestillings og diskrimineringsloven (Idl), formålet med loven finner vi i §1

«Lovens formål er å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder og andre vesentlige forhold ved en person.

Med likestilling menes likeverd, like muligheter og like rettigheter. Likestilling forutsetter tilgjengelighet og tilrettelegging.

Loven skal bidra til å bygge ned samfunnsskapt funksjonshemmende barrierer, og hindre at nye skapes...»

I likestillings og diskrimineringsloven kap.3 Universell utforming og individuell tilrettelegging Idl §17-23, finner vi kommunen sine plikter for å tilrettelegge for personer med nedsatt funksjonsevne. Ifølge Idl §12 er et brudd på disse pliktene regnet som diskriminering:

«Brudd på §§ 17 og 18 om universell utforming og §§ 20, 21, 22 og 23 om individuell tilrettelegging regnes som diskriminering...»

Det er den øverste politiske og administrative ledelsen i kommunen som har det overordnede ansvaret for at kommunen oppfyller sine lovpålagte plikter. Kommuneledelsen, både den administrative og den politiske ledelsen, skal kunne etterspørre nødvendig informasjon og sette i verk tiltak for at kommunen skal oppfylle pliktene i loven. Kommunedelplan for aktiviteter og tilbud for personer med nedsatt funksjonsevne skal støtte opp under FNs bærekraftsmål og føringer gitt i planstrategi og program. Kommunedelplanen utarbeides parallelt med kommuneplanens samfunnsdel.

2 Planens formål, omfang og innhold

2.1 Formål

Formålet med planen er å forankre personer med nedsatt funksjonsevne sine rettigheter i det kommunale planverket. Det er å samle de ulike målsetningene vi har inn i en plan, hvor det vil være lettere å ha overordna mål og strategier for arbeidet med å tilrettelegge for personer med nedsatt funksjonsevne. En kommunedelplan vil også være med på å forankre rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne politisk, som vil bidra til økt politisk oppmerksomhet og prioritering. Å få på plass en handlingsplan vil være med på å sikre midler for tiltak som sikrer rettighetene for personer med nedsatt funksjonsevne.

2.2 Plantype

Kommunedelplan som planform er velegnet for et bestemt tema eller som en overordna arealplan for et avgrenset område. Kommunedelplaner er underlagt prosesskrav i Plan- og bygningsloven og skal vedtas av kommunestyret som er planmyndighet. Dette vil bidra til å gi planer den nødvendige politiske tyngde og forankring dermed sikre bedre oppfølging. Kommunedelplan for aktiviteter og tilbud for personer med nedsatt funksjonsevne utarbeides som en temaplan. Tematiske kommunedelplaner skal ha en egen handlingsdel som rulleres årlig. Handlingsdelen må følges opp i handlingsprogram, årsbudsjett og virksomhetsplaner.

2.3 Innhold

Planen vil inneholde aktivitetene og tilpasningene som Nordkapp kommune skal tilby personer med nedsatt funksjonsevne og fordelingen av kommunens ressurser til dette arbeidet. Bolig, dagaktiviteter, fritid, samferdsel og arbeid er viktige fokusområderområder for planen. Det er en stor variasjon i brukere og behov som må tas hensyn til i planarbeidet; alder, bevegelsesevne, kognitive vansker, syn, hørsel, varige og forbigående funksjonsnedsettelse og bruken av hjelpemidler er eksempler på dette.

Planen vil ta for seg universell utforming. Universell utforming er en strategi for planlegging og utforming av produkter og omgivelser for å oppnå et inkluderende samfunn. Det gir en generell samfunnskvalitet som tjener alle brukere uten å virke stigmatiserende eller diskriminerende. Hovedløsningene skal kunne benyttes av flest mulig, uavhengig av funksjonsnedsettelse.

Planen vil ta for seg de overordna målene og strategiene for arbeidet med å tilrettelegge for personer med nedsatt funksjonsevne. Disse skal kobles opp til behovene og utfordringene personer med funksjonsnedsettelser har i kommunen. Alle målene de ulike virksomhetene har for personer med nedsatt funksjonsevne vil være med i planen. Det vil være en handlingsplan for de ulike tiltakene for personer med nedsatt funksjonsevne. Tiltakene skal henge sammen med faktagrunnlaget og målene og strategiene i kommunen. Det skal komme klart fram i handlingsplanen når tiltakene skal gjennomføres og hvem som har ansvaret for oppfølging.

Relevante bærekraftsmål for aktivitetsplanen er:

FNs bærekraftsmål 10:

Mindre ulikhet, ved å myndiggjøre og fremme sosial, økonomisk og politisk inkludering av alle uavhengig av funksjonsevne.

FNs bærekraftsmål 8:

Anstendig arbeid og økonomisk vekst, ved å oppnå full og produktiv sysselsetning og anstendig arbeid for alle inkludert personer med nedsatt funksjonsevne.

FNs bærekraftsmål 11:

Bærekraftige byer og lokalsamfunn, hvor alle skal ha tilgang til tilfredsstillende og trygge bostander, trygge og tilgjengelige transportsystemer, en kollektivtransport tilrettelagt personer med nedsatt funksjonsevne, og at personer med nedsatt funksjonsevne har tilgang til trygge, inkluderende og tilgjengelige grøntområder og offentlige rom.

3 Planprosess

3.1 Organisering og bemanning

Det er hensiktsmessig med et 10 – 12 års perspektiv på plandokumentet slik at denne planen vil kunne gjelde fra 2022 til 2032/34. Eventuell revidering vurderes i behandlingen av kommunal planstrategi. Planen vil danne grunnlaget forenhetens årlige rullering av handlingsprogram, årsbudsjett og virksomhetsplan.

3.1.1 Arbeidsgruppe

Planutvalg	Det faste utvalg for plansaker (PLU). Planutvalget skal behandle plan- og byggesaker iht. bestemmelsene i plan- og bygningsloven etter delegasjon vedtatt av kommunestyret (Reglement for politiske råd og utvalg, vedtatt av kommunestyret den 26.10.2020).
Prosjektansvarlig	Kommunalsjef for HRO
Prosjektledelse	Hovedutvalg HRO
Styringsgruppe	Relevante virksomhetsledere innenfor HRO.

3.2 Medvirkning

Kommunedelplan for aktiviteter og tilbud for personer med nedsatt funksjonsevne vil, etter bestemmelsene i plan- og bygningsloven, bli utarbeidet med bred medvirkning. Det etableres en arbeidsgruppe med fagpersoner/representanter fra samtlige sektorer, representant fra Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne, i tillegg til andre aktuelle deltakere. Her bør helsetjenesten, kommunelegen og opplæringsenheten sikres involvering. Brukerrepresentanter inviteres til å delta i hele prosessen. Rådet for personer med nedsattfunksjonsevne, ungdomsrådet og eldrerådet vil bli inkludert i planprosessen. Et planutkast bør også opp i regionalt planforum før den legges ut til høring.

4 Framdriftsplan

Aktivitetsplanen	10.22	11.22	12.22	01.23	02.23	03.23	04.23	05.23	06.23
Planprogram met vedtas									
Medvirkning									
Planforslag opp i Regionalt planforum									
Planforslag legges på høring									
Aktivitetsplan behandles PLU									
Aktivitetsplan vedtas KTS									